

Fitxa de l'assignatura 2007-2008

Identificació

Nom de l'assignatura: Introducció a la Lexicologia i a la Terminologia Codi: 22404			
Tipus: <i>Troncal Obligatòria X Optativa</i>			
Grau de Traducció i Interpretació		ECTS: 4,5 hores/alumne: 112,5	
Llicenciatura en Traducció i Interpretació Crèdits: 4			
Curs: 3r Quadrimestre: Anual			
Àrea: Filologia Catalana / Filologia Espanyola			
Llengua en què s'imparteix: català / castellà			
Professorat:			
Professor	Despatx	Horari de tutories	Correu E
Lourdes Aguilar	K-2022	Dc: 11,30-12,30	lourdes.aguilar@uab.es
Jaume Solà	K-2027	DI/Dc: 10,00-11,30	jaume.sola@uab.es
Xavier Villalba	K-2028	DI/Dc: 11,30-12,30	xavier.villalba@uab.es

Descripció

1. Objectius de la formació:

Al finalitzar l'assignatura, l'alumne serà capaç de:

- demostrar habilitats de recerca d'informació sobre el lèxic especialitzat
- comprendre les diferències entre diferents materials de consulta sobre el lèxic
- emetre judicis sobre la pertinència dels materials de consulta sobre el lèxic disponibles
- aplicar els coneixements a la resolució de dubtes particulars sobre el lèxic especialitzat
- prendre decisions de caràcter lingüístic de manera autònoma

2. Continguts:

1. La llengua general i les llengües d'especialitat

- 1.1. Delimitació dels àmbits de la llengua general i les llengües d'especialitat.
- 1.2. Relació entre la variació geogràfica i social i l'estructura de les llengües d'especialitat.
- 1.3. La importància de la normalització en les llengües d'especialitat.

2. Les disciplines d'anàlisi del lèxic

- 2.1. Què és paraula, i què és terme.
- 2.2. Fonts de documentació del lèxic.
- 2.3. Orientació lexicogràfica i terminològica en l'elaboració de materials de consulta.
- 2.4. Diferències entre els tipus de diccionaris.

3. La unitat d'anàlisi

- 3.1. Definició de terme, com unitat gramatical i de comunicació
- 3.2. El concepte, eix central del terme
- 3.3. La denominació, representació formal del concepte
- 3.4. La categoria, explicació de la distribució del terme
- 3.5. Formació de noves denominacions.
- 3.6. La dimensió comunicativa dels termes

4. Metodologia de la pràctica terminogràfica

- 4.1. Modalitats de recerca. Principis teòrics i normes internacionals.
- 4.2. Elaboració de terminologies: principis metodològics

3. Bibliografia comentada:

1. Introduccions generals

Auger, Pierre; Rousseau, Louis. (1978). *Metodologia de la recerca terminològica*. Traducció de M. T. Cabré. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat, 1984.

Cabré i Castellví, M. Teresa. (1992). *La terminologia. La teoria, els mètodes, les aplicacions*. Barcelona: Empúries.

2. Teoria terminològica

Cabré i Castellví, M. Teresa (dir.) (1998). *Terminologia Selecció de textos d'E. Würster*. Barcelona: UAB, Servei de la Llengua Catalana.

Haensch, G. (1983). 'Les llengües d'especialitat o tecnolèctes'. *Revista de Llengua i dret* 1: 9-17.

Wüster, Eugen. (1998). *Introducción a la teoría general de la terminología y la lexicografía terminológica*. Barcelona: UPF, IULA.

3. Lexicologia

Cabré i Castellví, M. Teresa. (1994). *A l'entorn de la paraula*. 2. vols. València: Universitat de València.

Cabré i Castellví, M. Teresa. (2002). La derivació. Dins Solà, J. et al. ed. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 1: 731-775.

Mascaró, Joan. (2002). Morfologia: aspectes generals. Dins Solà, J. et al. ed. *Gramàtica del català contemporani*. Vol. 1: 465-482.

4. Neologia

Clavería, G.; Torruella, J. (1993). *Formación de términos en los léxicos especializados de la lengua española*. Cuadernos de Filología, U.A.B.

Observatori de Neologia (2004). *Llengua catalana i neologia*. Barcelona: Meteora.

TERMCAT (2005). *Manlleus i calcs lingüístics en terminologia*. Vic/Barcelona: Eumo/TERMCAT.

5. Lexicografia

Casares, J. (1950). *Introducción a la lexicografía moderna*. Madrid: CSIC.

Haensch, G. et al. (1982). *La lexicografía. De la lingüística teórica a la lexicografía aplicada*. Madrid: Gredos.

Medina Guerra, M. Antonia (ed.) (2003). *Lexicografía española*. Barcelona: Ariel.

Solà, J. (ed.). 1972. *Sobre lexicografía catalana actual*. Barcelona: Empúries.

6. Terminografia

Felber, Helmut; Picht, H. (1984). *Métodos de terminografía y principios de investigación terminológica*. Madrid: Instituto Miguel de Cervantes, CSIC.

TERMCAT. (1990). *Metodologia del treball terminològic*. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

7. Normalització terminològica

Cabré i Castellví, M. Teresa. (1987). 'Normalització terminològica'. Actes de les Segones Jornades d'estudi de la llengua normativa. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 49-79.

Cabré i Castellví, M. Teresa. (1988). 'Normes internacionals i metodologia terminològica'. *Revista de Llengua i dret* 11: 63-76.

Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. (1982). *Nomenclàtor internacional normalitzat en els camps de la ciència i la tecnologia*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

8. Bibliografia d'obres terminològiques i terminogràfiques

<http://www.termcat.es/>

TERMCAT. (1990). *Bibliografia dels treballs terminològics*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

TERMCAT. (1992). *Bibliografia dels treballs terminològics. Actualització*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.

4. Programació d'activitats:		Hores de treball
a) Activitats presencials (52 h.):		
a.1) Exposició oral a l'aula dels conceptes teòrics bàsics a partir de casos concrets, seguint el mètode d'aprenentatge basat en problemes.		20 h
a.2) Exercicis de comprensió i aplicació dels conceptes exposats a l'aula: pràctiques sobre l'estructura morfològica del català i les creacions neològiques, sobre les bases i el mètode del treball terminològic puntual, sobre la construcció de definicions coherents en l'àmbit dels llenguatges d'especialitat específics.		25 h
a.3) Explicació i tutorització del Treball de recerca terminològica puntual.		4
a.4) Prova escrita final obligatòria per a superar el curs.		3 h
b) Activitats tutoritzades (treball no presencial):		
b.1) Treball de recerca terminològica puntual: l'alumne ha d'elaborar les fitxes terminològiques catalanes de 20 termes d'especialitat d'una llengua estrangera a partir d'un text aprovat pel professor.		30 h
c) <i>Treball autònom</i> (30 h.):		
c.1) Estudi progressiu de l'alumne a casa per poder seguir les classes		20 h
c.2) Repàs general per preparar l'examen final.		10 h.
TOTAL		112 h

5. Competències a desenvolupar	
Competència	Indicador específic de la competència
Coneixement morfològic	- descriure correctament els mecanismes de formació de paraules de la llengua catalana/espanyola. - ser capaços de fer aparellaments d'estructures morfològiques i construccions de significat.
Anàlisi i síntesi textual	- capacitat d'identificar els textos d'especialitat (en llengües A, B i C) i els problemes terminològics que hi apareixen. - capacitat d'identificar les expressions que constitueixen termes d'un llenguatge d'especialitat i fer-ne un buidatge.
Tècnica terminològica	- dominar els conceptes bàsics de la teoria terminològica. - dominar els mètodes de treball terminològic, que inclouen l'ús de bases de dades simples (fitxes). - ser capaços de valorar la idoneïtat morfològica de una proposta de neologisme.
Creativitat	- saber aplicar els coneixements morfològics i lèxics de manera creativa per fer propostes de solucions neològiques i per elaborar definicions coherents i correctes des d'un punt de vista formal i conceptual.
Domini de les estratègies de traducció	- capacitat per a establir equivalències terminològiques entre dues llengües a partir de recursos documentals i criteris d'adequació, raonant les decisions preses.
Comunicació escrita	- capacitat d'estructurar correctament el treball de curs, descrivint el procés de treball, les dificultats i les solucions proposades.

	- capacitat d'utilitzar la terminologia terminogràfica adequada per a exposar el treball.
Comunicació oral	- capacitat d'expressar-se amb correcció en les intervencions i debat a classe. - capacitat d'utilitzar la terminologia gramatical i textual.
Treball en equip	- capacitat de planificar el treball en equip (distribució de tasques, posada en comú, discussió i redacció) per resoldre problemes terminològics per documentació i avaluació.
Competència instrumental	- capacitat de trobar informació específica sobre la terminologia d'un llenguatge d'especialitat (amb diccionaris, manuals i recursos en línia) per tal de resoldre, de manera crítica, problemes de traducció especialitzada.

Avaluació

1a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
Treball de curs	Anàlisi i síntesi textual Tècnica terminològica Creativitat Domini de les estratègies de traducció Comunicació escrita Treball en equip Competència instrumental	50%
Prova escrita final	Coneixement morfològic Tècnica terminològica Creativitat Comunicació escrita	50%

2a convocatòria		
Procediment d'avaluació	Competències a avaluar i criteris d'avaluació	Pes (%)
Treball de curs	El treball a presentar té les mateixes característiques que a la primera convocatòria. Si el treball ha estat deficient en la primera convocatòria, es podrà presentar una versió corregida.	50%
Prova escrita	Coneixement morfològic Tècnica terminològica Creativitat Comunicació escrita	50%